

งานวิจัยในชั้นเรียน

คุณลักษณะของครูผู้สอนที่พึงประสงค์

ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

จัดทำโดย

นายณัฐดนัย จำปี

ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจและเทคโนโลยีดิจิทัล

วิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสติปัญญาของเยาวชนในชาติ ครูเป็นบุคคลที่สำคัญและมีความหมายอย่างมากต่อกระบวนการให้การศึกษาเพราะถ้าปราศจากครูซึ่งเป็นผู้สอน การศึกษาหาความรู้ของเยาวชน จะมีความยากลำบากขึ้นต้องใช้เวลาอย่างมากในการเรียนรู้ แต่ถ้าได้ครูผู้สอนที่ดีความตั้งใจสอนและมีความรู้ดี มีวิธีการถ่ายทอดที่เหมาะสมย่อมจะช่วยให้การศึกษابرลุเป้าหมายได้สะดวกรวดเร็วและง่ายขึ้น ซึ่งแนวพระราชดำรินี้ สอดคล้องกับมาตรา 4 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้ความหมายของครู ว่า “ ครูเป็นบุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางการศึกษาด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ”

ณัฐดนัย จำปี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 บทนำ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย	5
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	12
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	14
บทที่ 5 สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	23
บรรณานุกรม	32
ภาคผนวก	ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	ข

คุณลักษณะของครูผู้สอนที่พึงประสงค์

เรื่อง คุณลักษณะของครูผู้สอนที่พึงประสงค์

ผู้วิจัย นายณัฐดนัย จำปี

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทางสภาวะแวดล้อมและวิถีชีวิตของคนในสังคมอย่างมากทำให้เกิดปัญหาทางสังคม ตามมาหลายด้าน เช่น สิ่งแวดล้อม, ปัญหายาเสพติด, ปัญหาโรคระบาดต่างๆ ฯลฯ ซึ่งปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ เกิดขึ้นเนื่องจากความไม่สมดุลกัน ระหว่างความเจริญทางเทคโนโลยีและการสื่อสารกับความเจริญก้าวหน้า ทางการศึกษาของคนไทย ทำให้รัฐบาลไทยต้องเปลี่ยนนโยบายการพัฒนาประเทศ จากที่เคยมุ่งเน้นการ พัฒนาด้านเศรษฐกิจ มาเป็นการพัฒนาคนแทน ดังนั้นในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 โดย 1 ใน 13 หมายเหตุของแผนนี้ก็คือ “ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การ พัฒนาแห่งอนาคต”

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ท่านได้ พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับครูไว้ว่าสนใจมาก “ ครูเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา สติปัญญาของเยาวชนในชาติ ครูเป็นบุคคลที่สำคัญและมีความหมายอย่างมากต่อกระบวนการให้การศึกษา เพราะถ้าปราศจากครูซึ่งเป็นผู้สอน การศึกษาหาความรู้ของเยาวชน จะมีความยากลำบากขึ้นต้องใช้เวลา นานมากในการเรียนรู้ แต่ถ้าได้ครูผู้สอนที่ดีความตั้งใจสอนและมีความรู้ดี มีวิธีการถ่ายทอดที่เหมาะสมจะ ช่วย ให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายได้สะดวกรวดเร็วและง่ายขึ้น ” ซึ่งแนวพระราชดำรินี้ สอดคล้องกับมาตรา 4 ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ให้ความหมายของครู ว่า “ ครูเป็นบุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำ หน้าที่หลักทางการศึกษาด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้ง ของรัฐและเอกชน ”

นอกจากนี้สัปดาห์เด็กให้ความเห็นเกี่ยวกับครูที่พวกเขาต้องการว่า “ คือ ครูที่ใจดี มีเหตุผล มีศีลธรรม ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย มีความมั่นใจในตัวเอง พร้อมทั้งเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำไม่ลำเอียง ไม่ข่มขู่แต่คอยเอาใจใส่ดูแลให้กำลังใจ ไม่ลงโทษด้วยวิธีรุนแรง ไม่ใช้อารมณ์ มีวิธีการสอนที่สนุกสนาน ไม่สอนเร็วหรือช้าเกินไป ไม่ให้งานมาก และครูจะต้องมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส เป็นกัลยาณมิตรกับเด็ก ”

จากความคาดหวังของสังคม และบุคลากรหลายระดับที่หวังให้ครูมีบทบาทหน้าที่สำคัญและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อเป็นแบบอย่างและเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาประเทศและพัฒนาพลเมืองของชาติให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยะประเทศทั้งทางด้านคุณธรรม ความรู้ และความสามารถต่าง ๆ แต่ก็ยังมีครูบางคนที่ยพยายามประพฤติ ปฏิบัติตนผิดวินัย จรรยาบรรณของครูที่ดี เป็นที่เสื่อมเสียต่อสถาบันวิชาชีพครูเป็นอย่างมาก ดังที่เป็นข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์อยู่บ่อย ๆ เช่น ครูลงโทษนักเรียนด้วยวิธีรุนแรง ครูข่มขืนและทำอนาจารลูกศิษย์ ครูขายยาเสพติด เป็นต้น ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้เป็นพฤติกรรมที่ร้ายแรงที่สุด ที่นักเรียนทุกคนไม่พึงประสงค์ให้มีในตัวครู

แต่ยังมีพฤติกรรมบางอย่างที่ครูทั่วไป มักจะมีการประพฤติ ปฏิบัติด้วยความเคยชิน เป็นพฤติกรรมที่นักเรียนไม่พึงประสงค์ให้ครูกระทำเช่นกัน ได้แก่ ด้านการสอน ครูสอนโดยยึดตัวครูเป็นสำคัญครูเป็นใหญ่ แต่เพียงผู้เดียว ครูเป็นคนถูกเสมอครูไม่เคยเป็นผู้ผิด ด้านวิชาการ ครูสอนแต่ในตำราเรียน ครูมีความรู้แคบ ไม่กว้างไกล ไม่ทันต่อเทคโนโลยี ด้านสุขภาพกายและจิต ครูชอบใช้อารมณ์ และแสดงอารมณ์ฉุนเฉียวกับนักเรียนโดยไม่มีเหตุผล ด้านมนุษยสัมพันธ์ ครูพูดจากับนักเรียนด้วยถ้อยคำที่ไม่สุภาพ ใช้คำที่รุนแรง ด้านบุคลิกลักษณะ ครูบางคนแต่งกายไม่สุภาพน่าเกลียดไป ด้านการอบรมและการปกครอง ครูไม่ค่อยให้ความยุติธรรมกับนักเรียนเท่าที่ควร ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ครูบางคนไม่ค่อยมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ชอบละทิ้งหน้าที่ และเข้าสอนไม่ตรงเวลา

ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ส่งผลต่อภาพพจน์ที่ดีของครูในสายตาของนักเรียน ที่มองว่าครูคือ “แม่พิมพ์” ที่เป็นต้นแบบที่ดีของพวกเขาเป็นอย่างมาก ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจและต้องการทราบความคิดเห็นและความต้องการของนักเรียน นักศึกษา และผู้วิจัยก็เป็นครูสนับสนุนการสอนรับทราบความต้องการของเขา เพื่อจะได้นำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มาปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้เกิดผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป

จุดประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับและจัดลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ทั้ง 8 ด้าน ตามทัศนคติของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับชั้นปีที่ 1-3
2. เพื่อศึกษาระดับและจัดลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ เป็นรายข้อในแต่ละด้านทั้ง 8 ด้าน ตามทัศนคติของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3

สมมติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

นักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 จะแสดงความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูทั้ง 8 ด้าน แตกต่างกันไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้ทราบว่า นักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 มีความต้องการครูที่มีคุณลักษณะอย่างไร เพื่อเป็นแนวทางให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขคุณลักษณะของครูให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีงามของนักเรียนต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โดยสุ่มเพียง 120 คน

2. ขอบเขตเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 ที่มีต่อคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ทั้ง 8 ด้าน

1. ด้านการสอน ได้แก่ วิธีสอน และการใช้สื่อการสอนของครู
2. ด้านวิชาการ ได้แก่ ความรู้ความสามารถของครู
3. ด้านสุขภาพกายและจิต ได้แก่ สุขภาพของครู และการควบคุมอารมณ์ของครู
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ การปฏิบัติตัวของครูต่อนักเรียนและบุคคลทั่วไป
5. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ได้แก่ การแต่งกายและการวางตัวของครู
6. ด้านบุคลิกลักษณะ ได้แก่ การแต่งกายและการวางตัวของครู
7. ด้านการอบรมและการปกครอง ได้แก่ ความสนใจเอาใจใส่ของครูที่มีต่อนักเรียน
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ได้แก่ ความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ของครู

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ นักเรียน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 ที่มีต่อคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ทั้ง 8 ด้าน คือ

1. ด้านการสอน
2. ด้านวิชาการ
3. ด้านสุขภาพกายและจิต
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์
5. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ
6. ด้านบุคลิกลักษณะ
7. ด้านการอบรมและการปกครอง
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการทำการศึกษาวิจัยเฉพาะระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 เท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **คุณลักษณะ** หมายถึง เครื่องมือหรือสิ่งที่ชี้ให้เห็นความดีในสังคม หรือลักษณะประจำตัว
2. **คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์** หมายถึง พฤติกรรมหรือสิ่งที่แสดงออกทางบุคลิกภาพ ท่าที อุปนิสัย ความประพฤติ ความรู้ ความสามารถของครู ซึ่งเป็นที่ต้องการของนักเรียนมี 8 ข้อ คือ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกลักษณะ ด้านการอบรมและการปกครอง และด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

3. **ครู** หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ข้าราชการครู และสอนนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3

4. **ทักษะ** หมายถึง ความเห็นและการรับรู้ของนักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3

5. **นักเรียน** หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการทำวิจัย ในหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ความหมายของคำว่า “ ครู ”
2. ความสำคัญของครู
3. บทบาทและหน้าที่ของครู
4. จรรยาบรรณครู พ.ศ.2539
5. จรรยาบรรณครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
6. คุณธรรมของครู
7. คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์
 - 7.1. ตามแนวพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 - 7.2. ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

ความหมายของคำว่า “ ครู ”

คำว่า “ครู” ซึ่งแต่เดิม มีรากศัพท์มาจากคำว่า “คุรุ – ครุ” ในภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งแปลว่า ผู้มีความหนักแน่น , ผู้ควรศิษย์เคารพ, ผู้สั่งสอน ซึ่งก็คล้ายคลึงกับความหมายในพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับพุทธศักราช 2525 ที่ว่า “ครู” คือ ผู้สั่งสอนศิษย์ผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ศิษย์ได้แก่ผู้ที่ทำหน้าที่สั่งสอนให้การศึกษาแก่ผู้อื่น

และในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า ครู ได้ดังนี้ ครู หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพ ซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอนในสถานศึกษาหลักทั้งของรัฐและเอกชน

นอกจากนี้ แนวคิดทางปรัชญาในลัทธิต่าง ๆ ก็ได้ให้ความหมายของคำว่า ครู ไว้เช่นกัน ดังนี้

1. **ลัทธิจิตนิยม** ถือว่า **ครู** คือแม่พิมพ์ยักให้ครูเป็นผู้อาวุโสและมีวุฒิภาวะสูงกว่านักเรียนต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้งด้านวุฒิปัญญา และบุคลิกภาพ
2. **ลัทธิสัจนิยมหรือวัตถุนิยม** ถือว่า**ครู**คือผู้สาธิตสามารถแสดงให้เห็นถึงความจริงของโลก ประหนึ่งว่านักโฆษณา หรือ มัคคุเทศก์
3. **ลัทธิโทมัสนิยมใหม่** ถือว่า **ครู** คือ ผู้รักษาวินัยทางความคิด เป็นเสมือนนายทางปัญญาหรือผู้อำนวยการฝึกฝนทางปัญญาและความคิดเป็นพิธีกรทางปัญญา หรือเป็นผู้พัฒนาอำนาจทางความคิดนั้นคือครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการให้เหตุผลมีความเชื่อมั่นและความจำดี
4. **ลัทธิประสบการณ์นิยม** ถือว่า **ครู**เป็นเสมือนผู้อำนวยการโครงการวิจัยเป็นเพียงผู้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนของนักเรียน ครูมิใช่ตัวกลางหรือผู้นำสาร แต่อยู่ในฐานะผู้ดูแลให้แต่ละคนดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย
5. **ลัทธิอัตถิภาวะนิยม** ถือว่า **ครู**คือผู้คอยกระตุ้น หรือ ยั่วยุเป็นผู้ปลุกให้นักเรียนตื่นขึ้นมาเพื่อให้เห็นตัวเอง ป้อนคำถามให้คิด เพื่อให้นักเรียนกระตือรือร้นและเกิดความสำนึกโดยไม่ล้ามตัวเองไว้ในกรอบของสังคม

สรุปความหมายของครูในทัศนะต่าง ๆ สรุปได้ว่า **ครู** คือ แม่พิมพ์ที่สำคัญ เพราะจะต้องหล่อหลอมให้มีความรู้ในวิชาการต่าง ๆ มีคุณธรรมความดี และมีสติปัญญาเพื่อที่ศิษย์ จะได้นำความรู้ความคิดและคุณธรรมที่ครูถ่ายทอดไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปในอนาคต ดังนั้น ครูจึงควรประพฤติตนและปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีความรู้ดี มีคุณธรรมและมีสติปัญญาเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ต่อไป

ความสำคัญของครู

จากอดีตที่ผ่านมา ครูมีความสำคัญต่อสังคมมากมาย จนกระทั่งสังคมยกย่องให้ครูเป็นปูชนียบุคคล, เป็นพ่อแม่คนที่สองของศิษย์ เพราะนอกจากครูจะคอยสั่งสอนอบรมวิชาความรู้ต่าง ๆ แล้วครูจะต้องคอยดูแลเอาใจใส่ต่อสุขทุกข์ของศิษย์ ความเจริญก้าวหน้าของศิษย์และคอยปกป้องมิให้ศิษย์กระทำความชั่วต่าง ๆ อีกด้วย งานของครู เป็นงานสร้างสรรค์ที่บริสุทธิ์เพราะเป็นการวางรากฐานความรู้ ความดี และความสามารถทุกๆด้านแก่ศิษย์ เพื่อช่วยให้สามารถดำรงตนเป็นคนดี มีอาชีพเป็นหลักฐาน และเป็น

ประโยชน์แก่สังคม เพื่อความสำเร็จ ความก้าวหน้าและความสุขความเจริญของผู้อื่นตลอดชีวิต จะเห็นได้ว่า ครูไม่ใช่บุคคลธรรมดาแต่ครูเป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อสังคมและประเทศชาติอย่างยิ่งเพราะครูเป็นทั้งผู้สร้าง และผู้กำหนดอนาคตของเยาวชน สังคมและประเทศชาติ ให้พัฒนาไปในทิศทางที่ต้องการและถูกต้องแต่ ความคาดหวังที่หลายฝ่ายหวังไว้กับครู จะสำเร็จได้ก็ต้องขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบ ความตั้งใจจริง ความ เสียสละ ความเอาใจใส่ ความอดทน ในการที่จะอบรมสั่งสอนศิษย์ของครูนั่นเอง

บทบาทและหน้าที่ของครู

ในสภาพปัจจุบัน ครูนับว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติเพราะครูมี หน้าที่ต้องพัฒนาคน พัฒนาความคิด พัฒนาความรู้ และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมให้แก่เยาวชนของชาติ เพื่อที่พวกเขา จะได้เป็นคนที่มีคุณภาพของสังคมต่อไป ดังนั้นจึงได้กำหนดบทบาทหน้าที่ของครูไว้ดังนี้

1. ครูจะต้องเป็นนักวิจัย เก็บข้อมูลให้ละเอียดว่าปัญหาสังคมในปัจจุบันมีอะไรที่ครูจะต้องร่วมมือ แก้ไข
2. ครูต้องเป็นนักวิเคราะห์ เมื่อหาข้อมูลมาพร้อมก็นำปัญหาเหล่านั้นมาวิเคราะห์ต้นตอของปัญหา ให้ละเอียด
3. ครูต้องเป็นนักวิจารณ์ทั้งปัญหาของตนเอง ของนักเรียนและสังคมด้วยวิจิตรวิทยาเพื่อความ กระจ่างของปัญหา ครูจะต้องเป็นคนกล้าที่จะแสดงว่า ครูเข้าใจปัญหาและพร้อมที่จะแก้ปัญหา
4. ครูจะต้องมีความสามารถนำคุณค่าของบทเรียนมาเป็นตัวเชื่อมโยงผสมผสานให้เกิดการแก้ไข ปัญหาในสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ครูจะต้องทำทุกวิถีทาง เพื่อที่จะทำให้นักเรียนเกิดการพัฒนาทุกด้าน มีความก้าวหน้า ทั้งทางด้านความรู้ สติปัญญา และคุณธรรม ประพฤติตนเป็นคนดีของสังคม แต่สิ่งที่หวังจะเป็นจริงได้ ครู จะต้องพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถด้านการสอน เป็นผู้มีความคุณธรรม จริยธรรม ประพฤติ ตนดี เป็นที่น่าเคารพนับถือ รวมทั้งเป็นแบบอย่างที่ดี แก่เยาวชนและสังคมเสียก่อน จึงจะได้ชื่อว่าเป็นครูได้ เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่

จรรยาบรรณครู

จรรยาบรรณครู หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับความประพฤติหรือการปฏิบัติตนของผู้ประกอบวิชาชีพครู เพื่อรักษาหรือส่งเสริมเกียรติคุณชื่อเสียงและฐานะของความเป็นครูไทย ได้มีบัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษร และกฎหมายรองรับเป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ.2506 โดยอาศัยอำนาจบังคับของพระราชบัญญัติครู พ.ศ.2488 ที่กำหนดให้ครูสภาเป็นสถาบันผู้ออกระเบียบข้อบังคับได้ เรียกว่า ระเบียนประเพณีของครู ว่าด้วยจรรยาบรรณครู 10 ข้อ และระเบียบว่าด้วยวินัยครู 10 ข้อ

จนกระทั่งปี พ.ศ.2539 ครูสภาได้ปรับปรุงข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณของครูขึ้นใหม่ โดยตัดข้อความที่มีลักษณะเป็นวินัยออกไปเหลือเพียงบทบัญญัติที่มีลักษณะเป็นจริยธรรมหรือจรรยาบรรณ เรียกว่า ระเบียนครูสภาว่าด้วย จรรยาบรรณครู พ.ศ.2539 โดยประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 7 พฤษภาคม 2539 มีทั้งหมด 9 ข้อ ดังนี้

1. ครูต้องรักศิษย์และเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริม ให้กำลังใจในการศึกษา แก่ศิษย์โดยเสมอหน้า
2. ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถด้วยความบริสุทธิ์ใจ
3. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ
4. ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์
5. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ
6. ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ
7. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครู และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู
8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์
9. ครูพึงประพฤติ ปฏิบัติตน เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดจรรยาบรรณครูของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนแห่งชาติขึ้นมา เพื่อกำหนดให้ครูทุกคนต้องถือปฏิบัติ มี 12 ข้อ ดังนี้

1. ต้องรักษาความสามัคคี ชื่อเสียงของหมู่คณะและสถานศึกษาที่สังกัดอยู่
2. ต้องไม่ลบลู่ ดูหมิ่นศาสนา
3. ต้องรักษาชื่อเสียง มิให้ขึ้นชื่อว่าประพฤติชั่ว

4. ไม่ละทิ้งการสอน อุทิศเวลาให้แก่ศิษย์ และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ
 5. ต้องรักษาความลับของศิษย์ เพื่อนร่วมงานและสถานศึกษา
 6. ต้องถือปฏิบัติตามแบบธรรมเนียมที่ดีของสถานศึกษา
 7. ต้องประพฤติตนและปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์อันมิชอบ
 8. ต้องไม่ปิดบังอำพราง หรือบิดเบือนเนื้อหาสาระทางวิชาการ
 9. ต้องไม่ดูหมิ่นเหยียดหยามเพื่อนร่วมงานและบุคคลใด ๆ เชื้อพ้องและไม่กระด้างกระเดื่องต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งสั่งการในหน้าที่การงานโดยชอบด้วยกฎหมาย และระเบียบแบบแผนของสถานศึกษา
 10. ต้องไม่เบียดบังใช้แรงงาน หรือนำผลงานของศิษย์ไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
 11. ต้องไม่นำหรือยอมให้นำผลงานทางวิชาการของตนไปใช้ในทางทุจริต หรือเป็นภัยต่อมนุษยชาติ
 12. ต้องไม่นำผลงานของผู้อื่นมาแอบอ้างเป็นผลงานของตนเอง
- จะเห็นได้ว่า จรรยาบรรณครูทั้ง 2 ฉบับ เปรียบเสมือนศีลธรรมของครูที่กำหนดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูได้ประพฤติปฏิบัติให้เป็นปกตินิสัย ถ้าครูปฏิบัติได้ทุกข้อตามจรรยาบรรณครูทั้ง 2 ฉบับแล้ว สังคมก็จะศรัทธาและให้ความสำคัญกับอาชีพครูอันจะนำไปสู่การมีเกียรติและศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครู

คุณธรรมของครู

คุณธรรมของครู หมายถึง คุณสมบัติที่เป็นความดี ความถูกต้องเหมาะสม ซึ่งมีอยู่ภายในจิตใจของผู้เป็นครู และเป็นแรงผลักดัน ให้ผู้ประกอบวิชาชีพครูกระทำหน้าที่ของครูได้อย่างสมบูรณ์ คุณธรรมของครูจำแนกได้ดังนี้

1. มีความรู้เพียงพอและถูกต้องในระดับที่สอน
2. รับฟังความคิดเห็นและเคารพเหตุผลของผู้อื่น
3. พิจารณาคูณค่านักเรียนแต่ละคนด้วยเหตุผล
4. ตัดสินหรือลงโทษนักเรียนอย่างมีเหตุผล
5. ยืดหยุ่นต่อปัญหาต่าง ๆ และหาทางแก้ไขด้วยสันติวิธี
6. มีความคิดริเริ่ม
7. นำวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ปรับปรุงการทำงานของตน

8. มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง
9. มีอารมณ์มั่นคงและสามารถควบคุมอารมณ์ตนเองได้ตลอดเวลา
10. ไม่คิดแสวงหาผลประโยชน์ทางวัตถุเกินความจำเป็น
11. ซื่อสัตย์สุจริตและจริงใจ
12. ภูมิใจในความสำเร็จของตนเอง
13. ให้เกียรติแก่เพื่อนร่วมอาชีพและบุคคลทั่วไป
14. ไม่ดูหมิ่นศาสนาอื่น
15. มีความกรุณาและสนใจเด็กเป็นรายบุคคล
16. รักษาความลับของศิษย์
17. เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือนักเรียนตามสมควร
18. เสียสละเพื่อประโยชน์ของสังคม
19. ไม่อาฆาตพยาบาทศิษย์
20. ให้ความไว้วางใจแก่ผู้ร่วมงาน

คุณธรรมของครูทั้ง 20 ประการนี้ ผู้เป็นครูจะต้องรู้จักหยิบยกมาใช้เพื่อเป็นมรรคผลนำไปสู่ความสำเร็จแห่งอาชีพ และที่สำคัญจะต้องนำมาใช้ควบคู่กันไปกับจริยธรรมของครูบนพื้นฐานแห่งอุดมคติและวิญญาณของครู

คุณลักษณะของครูดี

ครู คือแบบอย่างที่ดีของศิษย์ เป็นผู้สร้างสมาชิกใหม่ของสังคมให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพแก่สังคม ธรรมชาติของ อาชีพครูเป็นอาชีพที่ต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคคลอื่นอยู่เสมอ ฉะนั้น ครูจึงต้องเป็นผู้ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และใฝ่พัฒนานตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ ให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางวิชาการ ตลอดจนเทคโนโลยีต่าง ๆ

คุณลักษณะของครูดีตามแนวพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสถึงคุณสมบัตินี้ของครูว่า “ ครูที่แท้นั้นเป็นผู้ทำแต่ความดี คือต้องหมั่นขยันและอดสาหะพากเพียร ต้องเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ ต้องหนักแน่นอดกลั้นและอดทน ต้องรักษาวินัย สำรวมระวังความประพฤติปฏิบัติของตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผนที่ดีงาม ต้องปลื้มใจจากความสะอาดสบายและความสนุกสนานรื่นเริงที่ไม่สมควรแก่เกียรติภูมิของตน ต้องตั้งใจให้มั่นคงแน่วแน่ต้องซื่อสัตย์ รักษาความจริง ต้องเมตตาหวังดี ต้องวางใจเป็นกลาง ไม่ปล่อยไปตามอำนาจอคติ ต้องอบรมปัญญาให้เพิ่มพูน สมบูรณ์ขึ้นทั้งด้านวิทยาการและความฉลาดรอบรู้ในเหตุผล ” จากกระแสพระราชดำรัส ก็สรุปคุณสมบัตินี้ของครูได้ 9 ข้อ คือ

1. ครูต้องมีความอดสาหะ ขยันหมั่นเพียร
2. ครูต้องมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
3. ครูต้องมีความหนักแน่น อดทน อดกลั้น
4. ครูต้องมีความประพฤติ ปฏิบัติตน ในระเบียบแบบแผน และวินัย
5. ครูต้องมีความตั้งใจมั่นคงแน่วแน่
6. ครูต้องมีความซื่อสัตย์จริงใจ
7. ครูต้องมีเมตตา ห่วงดี
8. ครูต้องมีความเป็นกลาง
9. ครูต้องมีการอบรมเพิ่มพูนปัญญาวิชาความรู้ มีเหตุผล

คุณลักษณะของครูดีตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 มี 11 ข้อ ดังนี้

1. ครูต้องปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอยู่เสมอ
2. ครูต้องตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน
3. ครูต้องมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ
4. ครูต้องพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง

5. ครูต้องพัฒนาสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ
6. ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรให้เกิดแก่ผู้เรียน
7. รายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

จากคุณลักษณะของครูที่ดี ซึ่งครูทุกคนควรยึดถือและนำไปปฏิบัติเพราะจะเกิดผลดีต่อตัวครูเองและเป็นแบบอย่างที่ดีของศิษย์ที่จะนำไปประพฤติปฏิบัติในสังคมต่อไปในอนาคต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้แก่ นักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ปีที่ 1-3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 120 คน

เครื่องมือที่ใช้การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มี 3 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 โดยผู้วิจัยได้กำหนดคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ไว้ทั้งหมด 8 ด้าน แบบสอบถามมี 50 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม จะถามความต้องการของนักเรียน ต่อคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ โดยมีเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

3 คะแนน หมายถึง ต้องการมาก

2 คะแนน หมายถึง ต้องการปานกลาง

1 คะแนน หมายถึง ต้องการน้อย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สร้างเครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยอาศัยหลักและแนวคิดในการสร้างดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสาร คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3

1.1. นำข้อมูลและความรู้ที่ได้มาสร้างแบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ

1.2. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปปรึกษาผู้รู้ เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องแล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข

1.3. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบแก้ไขแล้วนำไปใช้กับกลุ่มประชากร ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)

1.4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวิธีทางสถิติการวิจัยโดยหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับและจัดลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 โดยรวม 8 ด้าน และเป็นรายชื่อในรายด้าน ด้วยการใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean)
2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 วิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับและจัดลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ทั้ง 8 ด้าน ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3
2. วิเคราะห์ระดับและจัดลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ เป็นรายชื่อในแต่ละด้านทั้ง 8 ด้าน ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน จำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทน คะแนนเฉลี่ย
SD	แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.00 หมายถึง นักเรียน นักศึกษา ต้องการคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในระดับสูง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง นักเรียน นักศึกษา ต้องการคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง นักเรียน นักศึกษา ต้องการคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ในระดับต่ำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับและลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 ทั้ง 8 ด้าน

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะและลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 ทั้ง 8 ด้าน

คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์	N = 120		ระดับคุณลักษณะ	ลำดับคุณลักษณะ
	X	SD		
1. ด้านการสอน	2.4169	.5381	ปานกลาง	5
2. ด้านวิชาการ	2.1798	.5409	ปานกลาง	8
3. ด้านสุขภาพกายและจิต	2.5055	.5530	สูง	3
4. ด้านมนุษยสัมพันธ์	2.4931	.6177	ปานกลาง	4
5. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ	2.5076	.5481	สูง	2
6. ด้านบุคลิกลักษณะ	2.3927	.5848	ปานกลาง	6
7. ด้านการอบรมและการปกครอง	2.3623	.6824	ปานกลาง	7
8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย	2.5195	.5591	สูง	1

รวม	2.3790	.6209	ปานกลาง	
-----	--------	-------	---------	--

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามที่เสนอของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3

(X) อยู่ในระหว่าง 2.1798 – 2.5195) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์อยู่ในระดับ สูง และ ปานกลาง ส่วนลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามที่เสนอของนักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 ปรากฏว่า

ลำดับ 1	ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย
ลำดับ 2	ด้านคุณธรรมและความประพฤติ
ลำดับ 3	ด้านสุขภาพกายและจิต
ลำดับ 4	ด้านมนุษยสัมพันธ์
ลำดับ 5	ด้านการสอน
ลำดับ 6	ด้านบุคลิกลักษณะ
ลำดับ 7	ด้านการอบรมและการปกครอง
ลำดับ 8	ด้านวิชาการ

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะและลำดับที่ของคุณลักษณะของครู ที่พึงประสงค์ตามที่เสนอของนักเรียน นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 ในด้าน การสอน

ด้านการสอน	N = 120		ระดับ	ลำดับ
	X	SD	คุณลักษณะ	คุณลักษณะ
1. ครูสอนตรงเวลา	2.31	.60	ปานกลาง	6
2. ครูพูดออกเสียงคำควบกล้ำ และเสียง ร,ล ได้ชัดเจน	2.38	.61	ปานกลาง	4
3. ครูส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาแสดงความสามารถตามความถนัด	2.46	.60	ปานกลาง	2

4. ครูให้นักเรียน นักศึกษา จัดกิจกรรมประกอบการเรียนช่วยให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน	2.55	.62	สูง	1
5. ครูสอดแทรกข้อคิดคติธรรมเตือนสติให้นักเรียน นักศึกษา	2.33	.74	ปานกลาง	5
6. ครูนำสื่อมาประกอบในการสอน	2.42	.70	ปานกลาง	3
7. ครูพานักเรียน นักศึกษา ไปเรียนนอกห้องเรียนเพื่อให้เห็นของจริง	2.38	.66	ปานกลาง	4
รวม	2.42	.54	ปานกลาง	

จากตาราง 2 แสดงว่าระดับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านการสอน ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับ **ปานกลาง** ($\bar{x} = 2.31 - 2.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ด้านการสอนข้อที่ 4 ครูให้นักเรียน นักศึกษาจัดกิจกรรมประกอบการเรียนช่วยให้นักเรียน นักศึกษา มีความสุขในการเรียน อยู่ในระดับสูง ส่วนคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษา ข้อที่ 1,2,3,5,6,7 อยู่ในระดับ**ปานกลาง**

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย ความเปี่ยมเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะและลำดับที่ของคุณลักษณะของครู ที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 ในด้าน วิชาการ

ด้านวิชาการ	N = 120		ระดับ	ลำดับ
	X	SD	คุณลักษณะ	คุณลักษณะ
8. ครูมีความรู้รอบตัวหลายด้าน	2.53	.59	สูง	2
9. ครูมีความสามารถพิเศษ เช่นพูดภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ และเล่นดนตรีได้	2.39	.62	ปานกลาง	5
10. ครูพานักเรียน นักศึกษา เข้าห้องสมุดเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม	2.57	1.98	สูง	1

11. ครูสามารถนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็น สิ่งของให้นักเรียน นักศึกษาใช้เรียน	2.43	.67	ปานกลาง	4
12. ครูขยันทดสอบและวัดความรู้ของนักเรียน นักศึกษา	2.52	.65	สูง	3
รวม	2.18	.54	ปานกลาง	

จากตาราง 3 แสดงว่าระดับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านวิชาการ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับ **ปานกลาง** ($\bar{x} = 2.39 - 2.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ด้านวิชาการข้อที่ 10 ครูพานักเรียนนักศึกษา เข้าห้องสมุดเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม ข้อที่ 8 ครูมีความรู้รอบตัวหลายด้าน และข้อที่ 12 ครูขยันทดสอบและวัดความรู้ของนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับสูง ส่วนคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษา ข้อที่ 9, 11 อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ย ความเปี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะและลำดับที่ของคุณลักษณะของครู ที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 ในด้าน สุขภาพกายและจิตใจ

ด้านสุขภาพกายและจิต	N = 120		ระดับ คุณลักษณะ	ลำดับ คุณลักษณะ
	X	SD		
13. ครูมีสุขภาพแข็งแรง	2.52	.63	สูง	4
14. ครูมีอารมณ์ขันบางโอกาส	2.59	.63	สูง	3
15. ครูใจเย็นไม่โกรธง่าย	2.62	.58	สูง	1
16. ครูไม่ขี้บ่น	2.49	.66	ปานกลาง	5
17. ครูไม่ใช้อารมณ์ฉุนเฉียวกับนักเรียน นักศึกษา	2.60	.60	สูง	2
รวม	2.51	.55	สูง	

จากตาราง 4 แสดงว่าระดับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านสุขภาพกายและจิต ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับ สูง ($x = 2.49 - 2.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ด้านสุขภาพกายและจิตข้อที่ 16 ครูไม่ขี้บ่น อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษา ข้อที่ 13,14,15,17 อยู่ในระดับ สูง

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย ความเที่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะและลำดับที่ของคุณลักษณะของครู ที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 ในด้าน **มนุษยสัมพันธ์**

ด้านมนุษยสัมพันธ์	N = 120		ระดับคุณลักษณะ	ลำดับคุณลักษณะ
	X	SD		
18. ครูใจดี	2.67	.53	สูง	1
19. ครูเป็นกันเองกับนักเรียน นักศึกษา ทุกคน	2.60	.58	สูง	4
20. ครูจำชื่อและเรียกชื่อนักเรียน นักศึกษาได้ถูกต้อง	2.59	.61	สูง	5
21. ครูพูดจาสุภาพ	2.65	.54	สูง	2
22. ครูไม่พูดเหยียดหยามนักเรียน นักศึกษา	2.56	.60	สูง	7
23. ครูไม่ข่มขู่นักเรียน นักศึกษา	2.57	.58	สูง	6
24. ครูปฏิบัติกับนักเรียนได้เหมาะสมกับเพศและวัย	2.44	.58	ปานกลาง	8
25. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ชักถามและแสดงความคิดเห็น	2.61	.59	สูง	3
รวม	2.49	.62	ปานกลาง	

จากตาราง 5 แสดงว่าระดับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะและลำดับที่ของคุณลักษณะของครู ที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 ในด้านคุณธรรมและความประพฤติ

ด้านคุณธรรมและความประพฤติ	N = 120		ระดับคุณลักษณะ	ลำดับคุณลักษณะ
	X	SD		
26. ครูไม่ดื่มสุรา	2.85	2.89	สูง	1
27. ครูไม่สูบบุหรี่	2.54	.63	สูง	4
28. ครูไม่เล่นการพนัน	2.49	.63	ปานกลาง	5
29. ครูซื่อสัตย์	2.59	.51	สูง	3
30. ครูรักและเมตตานักเรียน นักศึกษา เหมือนลูกหลาน	2.60	.59	สูง	2
31. ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักศึกษา และสังคม	2.60	.56	สูง	2
รวม	2.51	.55	สูง	

จากตาราง 6 แสดงว่าระดับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านคุณธรรมและความประพฤติตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ชั้นปีที่ 1-3 โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับสูง ($x = 2.49 - 2.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ข้อที่ 28 ครูไม่เล่นการพนัน อยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษา ข้อที่ 26,27,29,30,31 อยู่ในระดับ สูง

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะและลำดับที่ของคุณลักษณะของครู ที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ชั้นปีที่ 1-3 ในด้านบุคลิกลักษณะ

ด้านบุคลิกลักษณะ	N = 120		ระดับคุณลักษณะ	ลำดับคุณลักษณะ
	X	SD		
32. ครูแต่งกายเรียบร้อย	2.52	.65	สูง	5
33. ครูเป็นคนสุภาพอ่อนโยน	2.66	.54	สูง	1
34. ครูพูดเสียงดังฟังชัด ไม่พูดเร็วเกินไป	2.62	.59	สูง	3
35. ครูร้องไห้ระงับกระแฉะ	2.64	.50	สูง	2
36. ครูคุยเก่งและคุยสนุก	2.57	.60	สูง	4
รวม	2.39	.58	ปานกลาง	

จากตาราง 7 แสดงว่าระดับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านบุคลิกลักษณะ

ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับ ปานกลาง ($x = 2.52 - 2.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ด้านบุคลิกลักษณะ ข้อที่ 32,33,34,35,36 อยู่ในระดับ สูง

ตารางที่ 8 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะและลำดับที่ของคุณลักษณะของครู ที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 ในด้านการอบรมและการปกครอง

ด้านการอบรมและการปกครอง	N = 120		ระดับคุณลักษณะ	ลำดับคุณลักษณะ
	X	SD		
37. ครูสนใจและเอาใจใส่ดูแลนักเรียน นักศึกษา	2.57	.54	สูง	2
38. ครูเป็นที่พึ่งและให้คำปรึกษานักเรียน นักศึกษา เมื่อมีปัญหา	2.57	.53	สูง	2

39. ครูคอยช่วยเหลือและติดตามผลการเรียนของนักเรียน นักศึกษา	2.55	.63	สูง	4
40. ครูส่งเสริมยกย่องนักเรียน นักศึกษาที่ทำดี	3.65	5.41	สูง	1
41. ครูให้ความยุติธรรมกับนักเรียน นักศึกษา ทุกคน	2.31	.53	ปานกลาง	7
42. ครูไม่บังคับจิตใจนักเรียน นักศึกษา	2.49	.48	ปานกลาง	6
43. ครูไม่ลงโทษนักเรียน นักศึกษา ด้วยวิธีรุนแรง	2.54	.50	สูง	5
รวม	2.36	.68	ปานกลาง	

จากตาราง 8 แสดงว่าระดับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านการอบรมและการปกครองตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับ **ปานกลาง** ($x = 2.31 - 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ด้านการอบรมและการปกครอง **ข้อที่ 41** ครูให้ความยุติธรรมกับนักเรียนทุกคน และ**ข้อที่ 42** ครูไม่บังคับจิตใจนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ของนักเรียน **ข้อที่ 37,38,39,40,43** อยู่ในระดับ **สูง**

ตารางที่ 9 คะแนนเฉลี่ย ความเปี่ยมเบนมาตรฐาน ระดับคุณลักษณะและลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ในด้าน การเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย	N = 120		ระดับคุณลักษณะ	ลำดับคุณลักษณะ
	X	SD		
44. ครูมีระเบียบวินัยในตนเอง	2.64	.45	สูง	3
45. ครูมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่	2.55	.45	สูง	6
46. ครูมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานในหน้าที่ให้เกิดผลดี	2.58	.63	สูง	5
47. ครูมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา	2.61	.42	สูง	4

48. ครูสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	2.80	.40	สูง	2
49. ครูสนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน	2.86	.43	สูง	1
50. ครูคอยดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม	2.41	.62	ปานกลาง	7
รวม	2.52	.56	สูง	

จากตาราง 9 แสดงว่าระดับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 โดยเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับ **สูง** ($x = 2.41 - 2.8$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ด้านการเป็นพลเมืองดีสังคมประชาธิปไตย **ข้อที่ 50** ครูคอยดูแลทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษา **ข้อที่ 44,45,46,47,48,49** อยู่ในระดับ **สูง**

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จุดประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับและจัดลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ทั้ง 8 ด้าน ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับชั้นปีที่ 1-3
2. เพื่อศึกษาระดับและจัดลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ เป็นรายข้อในแต่ละด้านทั้ง 8 ด้าน ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3

สมมติฐานของการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

“นักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 จะแสดงความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของครูทั้ง 8 ด้าน แตกต่างกัน”

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาค้นหานักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น ปวช. ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 120 คน และใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มี 3 ระดับ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ คุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 โดยผู้วิจัยได้กำหนดคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ไว้ทั้งหมด 8 ด้าน แบบสอบถามมี 50 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถาม จะถามความต้องการของนักเรียน นักศึกษาต่อคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ โดยมีเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนนดังนี้

3 คะแนน หมายถึง **ต้องการมาก**

2 คะแนน หมายถึง **ต้องการปานกลาง**

1 คะแนน หมายถึง **ต้องการน้อย**

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มประชากรทั้ง 120 คน พร้อมอธิบายวิธีการตอบ แล้วให้ประชากรทำพร้อมกัน

2. ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากกลุ่มประชากรครบ 120 ชุด ได้แบบสอบถามคืนทั้ง 120 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับและจัดลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 โดยรวม 8 ด้าน และเป็นรายชื่อในรายด้าน ด้วยการใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean)
2. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สรุปได้ว่า

1. ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับชั้นปีที่ 1-3 ตามคุณลักษณะทั้ง 8 ด้าน พบว่า อยู่ในระดับ ปานกลาง และลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ นับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุด เรียงตามลำดับได้ ดังนี้

ลำดับ 1	ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย
ลำดับ 2	ด้านคุณธรรมและความประพฤติ
ลำดับ 3	ด้านสุขภาพกายและจิต
ลำดับ 4	ด้านมนุษยสัมพันธ์
ลำดับ 5	ด้านการสอน
ลำดับ 6	ด้านบุคลิกลักษณะ
ลำดับ 7	ด้านการอบรมและการปกครอง
ลำดับ 8	ด้านวิชาการ

2. ระดับและลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับชั้นปีที่ 1-3 เพื่อพิจารณาเป็นรายชื่อในแต่ละด้านทั้ง 8 ด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1. ด้านการสอน ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับสูง มี 1 ข้อ ได้แก่ ครูให้นักเรียน นักศึกษา จัดกิจกรรมประกอบการเรียนช่วยให้นักเรียน นักศึกษา มีความสุขในการเรียน

และคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลาง มี 6 ข้อ ได้แก่ ครูสอนตรงเวลา ครูพูดออกเสียงคำควบกล้ำ และเสียง ร,ล ได้ชัดเจน ครูส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาแสดงความสามารถตามความถนัด ครูสอดแทรกข้อคิดคติธรรมเตือนสติให้นักเรียน นักศึกษา ครูนำสื่อมาใช้ประกอบในการสอน และ ครูพานักเรียน นักศึกษา ไปเรียนนอกห้องเรียนเพื่อให้เห็นของจริง

ส่วนลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านการสอน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดได้ดังนี้ 1.) ครูให้นักเรียน นักศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนช่วยให้นักเรียนมีความสุขในการเรียน 2.) ครูส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา แสดงความสามารถตามความถนัด 3.) ครูนำสื่อมาใช้ประกอบในการสอน 4.) ครูพานักเรียน นักศึกษา ไปเรียนนอกห้องเรียนเพื่อให้เห็นของจริง 4.) ครูพูดออกเสียงคำควบกล้ำ และเสียง ร,ล ได้ชัดเจน 5.) ครูสอดแทรกข้อคิดคติธรรมเตือนสติให้นักเรียน นักศึกษา 6.) ครูสอนตรงเวลา

2.2. ด้านวิชาการ ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับชั้นปีที่ 1-3 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับสูง มี 3 ข้อ ได้แก่ ครูมีความรู้รอบตัวหลายด้าน ครูพานักเรียน นักศึกษาเข้าห้องสมุดเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม ครูขยันทดสอบและวัดความรู้ของนักเรียน นักศึกษา และคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลางมี 2 ข้อ ได้แก่ ครูมีความสามารถพิเศษ เช่น พูดภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ และเล่นดนตรีได้ ครูสามารถนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของให้นักเรียน นักศึกษาใช้เรียน

ส่วนลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านวิชาการ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดได้ดังนี้ 1.) ครูพานักเรียน นักศึกษา เข้าห้องสมุดเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม 2.) ครูมีความรู้รอบตัวหลายด้าน 3.) ครูขยันทดสอบและวัดความรู้ของนักเรียน นักศึกษา 4.) ครูสามารถนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของให้นักเรียน นักศึกษาใช้เรียน 5.) ครูมีความสามารถพิเศษ เช่นพูดภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ และเล่นดนตรีได้

2.3. ด้านสุขภาพกายและจิตใจ ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับสูง มี 4 ข้อ ได้แก่ ครูมีสุขภาพแข็งแรง ครูมีอารมณ์ขันบางโอกาส ครูใจเย็นไม่โกรธง่าย ครูไม่ใช้อารมณ์รุนแรงเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษา และคุณลักษณะที่อยู่ในระดับปานกลางมี 1 ข้อ ครูไม่ขี้บ่น

ส่วนลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านสุขภาพกายและจิตใจ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดได้ดังนี้ 1.) ครูใจเย็นไม่โกรธง่าย 2.) ครูไม่ใช้อารมณ์ฉุนเฉียวกับนักเรียน 3.) ครูมีอารมณ์ขันบางโอกาส 4.) ครูมีสุขภาพแข็งแรง 5.) ครูไม่ขี้บ่น

2.4. **ด้านมนุษยสัมพันธ์** ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ใน**ระดับสูงมี 7 ข้อ** ได้แก่ ครูใจดี ครูเป็นกันเองกับนักเรียน นักศึกษา ทุกคน ครูจำชื่อและเรียกชื่อนักเรียน นักศึกษา ได้ถูกต้อง ครูพูดจาสุภาพ ครูไม่พูดเหยียดหยามนักเรียน นักศึกษา ครูไม่ข่มขู่นักเรียน นักศึกษา ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ชักถามและแสดงความคิดเห็น และคุณลักษณะที่อยู่ใน**ระดับปานกลางมี 1 ข้อ** ได้แก่ ครูปฏิบัติกับนักเรียน นักศึกษา ได้เหมาะสมกับเพศและวัย

ส่วนลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ใน**ด้านมนุษยสัมพันธ์** เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดได้ดังนี้ 1.) ครูใจดี 2.) ครูพูดจาสุภาพ 3.) ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ชักถามและแสดงความคิดเห็น 4.) ครูเป็นกันเองกับนักเรียน นักศึกษา ทุกคน 5.) ครูจำชื่อและเรียกชื่อนักเรียน นักศึกษา ได้ถูกต้อง 6.) ครูไม่ข่มขู่นักเรียน 7.) ครูไม่พูดเหยียดหยามนักเรียน 8.) ครูปฏิบัติกับนักเรียน นักศึกษา ได้เหมาะสมกับเพศและวัย

2.5. **ด้านคุณธรรมและความประพฤติ** ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับชั้นปีที่ 1-3 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ใน**ระดับสูงมี 5 ข้อ** ได้แก่ ครูไม่ดื่มสุรา ครูไม่สูบบุหรี่ ครูซื่อสัตย์ ครูรักและเมตตานักเรียนเหมือนลูกหลาน ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักศึกษา และสังคม และคุณลักษณะที่อยู่ใน**ระดับปานกลางมี 1 ข้อ** ได้แก่ ครูไม่เล่นการพนัน

ส่วนลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ใน**ด้านคุณธรรมและความประพฤติ** เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดได้ดังนี้ 1.) ครูไม่ดื่มสุรา 2.) ครูรักและเมตตา นักเรียน นักศึกษาเหมือนลูกหลาน 2.) ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักศึกษา และสังคม 4.) ครูไม่สูบบุหรี่ 5.) ครูไม่เล่นการพนัน

2.6. **ด้านบุคลิกลักษณะ** ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ใน**ระดับสูงทุกข้อ** ได้แก่ ครูแต่งกายเรียบร้อย ครูเป็นคนสุภาพอ่อนโยน ครูพูดเสียงดังฟังชัด ไม่พูดเร็วเกินไป ครูว่องไวกระฉับกระเฉง ครูคุยเก่งและคุยสนุก

ส่วนลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในด้านบุคลิกลักษณะ เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ย สูงสุดไปยังต่ำสุดได้ดังนี้ 1.) ครูเป็นคนสุภาพอ่อนโยน 2.) ครูอ่อนโยนและรักใคร่ 3.) ครูพูดเสียงดังฟังชัดเจน 4.) ครูคุยเก่งและคุยสนุก 5.) ครูแต่งกายเรียบร้อย

2.7. ด้านการอบรมและการปกครอง ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ใน**ระดับสูง 5 ข้อ** ได้แก่ ครูสนใจและเอาใจใส่ดูแลนักเรียน นักศึกษา ครูเป็นที่พึ่งและให้คำปรึกษา นักเรียน นักศึกษา เมื่อมีปัญหา ครูคอยช่วยเหลือและติดตามผลการเรียนของนักเรียน นักศึกษา ครูส่งเสริมยกย่องนักเรียน นักศึกษา ที่ทำดี ครูไม่ลงโทษนักเรียน นักศึกษาด้วยวิธีรุนแรง และคุณลักษณะที่อยู่ใน**ระดับปานกลางมี 2 ข้อ** ได้แก่ ครูให้ความยุติธรรมกับนักเรียน นักศึกษาทุกคน ครูไม่บังคับจิตใจนักเรียน

ส่วนลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในการอบรมและการปกครอง เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดได้ดังนี้ 1.) ครูส่งเสริมยกย่องนักเรียน นักศึกษาที่ทำดี 2.) ครูสนใจและเอาใจใส่ดูแลนักเรียน นักศึกษา 2.) ครูเป็นที่พึ่งและให้คำปรึกษานักเรียน นักศึกษาเมื่อมีปัญหา 4.) ครูคอยช่วยเหลือและติดตามผลการเรียนของนักเรียน นักศึกษา 5.) ครูไม่ลงโทษนักเรียน นักศึกษา ด้วยวิธีรุนแรง 6.) ครูไม่บังคับจิตใจนักเรียน 7.) ครูให้ความยุติธรรมกับนักเรียน นักศึกษาทุกคน

2.8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 เพื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ใน**ระดับสูง 6 ข้อ** ได้แก่ ครูมีระเบียบวินัยในตนเอง ครูมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ ครูมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานในหน้าที่ให้เกิดผลดี ครูมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา ครูสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ครูสนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน และคุณลักษณะที่อยู่ใน**ระดับปานกลางมี 1 ข้อ** ครูคอยดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม

ส่วนลำดับที่ของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ในการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดไปยังต่ำสุดได้ดังนี้ 1.) ครูสนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน 2.) ครูสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข 3.) ครูมีระเบียบวินัยในตนเอง 4.) ครูมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา 5.) ครูมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานในหน้าที่ให้เกิดผลดี 6.) ครูมีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่ 7.) ครูคอยดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ระดับของคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ ตามทัศนะของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับชั้นปีที่ 1-3 เมื่อพิจารณา คุณลักษณะของครูทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการสอน ด้านวิชาการ ด้านสุขภาพกายและจิต ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านคุณธรรมและความประพฤติ ด้านบุคลิกลักษณะ ด้านการอบรมและการปกครอง และ ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย พบว่าอยู่ในระดับ ปานกลาง และเมื่อพิจารณาลำดับที่ของคุณลักษณะของครูพบว่า

ลำดับที่ 1 ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย

ลำดับที่ 2 ด้านคุณธรรมและความประพฤติ

ลำดับที่ 3 ด้านสุขภาพกายและจิต

ลำดับที่ 4 ด้านมนุษยสัมพันธ์

ลำดับที่ 5 ด้านการสอน

ลำดับที่ 6 ด้านบุคลิกลักษณะ

ลำดับที่ 7 ด้านการอบรมและการปกครอง

ลำดับที่ 8 ด้านวิชาการ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่า นักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับชั้นปีที่ 1-3 ก็มีทัศนะต่อคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ นักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 ยังได้ให้ความสำคัญต่อคุณลักษณะของครู ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย สูงเป็นอันดับที่ 1 ส่วนด้านวิชาการนักเรียน นักศึกษา ให้ความสำคัญอยู่ในลำดับที่ 8 ที่เป็นเช่นนี้คงเป็นเพราะว่านักเรียน นักศึกษาเห็นว่า ครูคือแม่พิมพ์ของชาติ มีหน้าที่เป็นเป่าหล่อหลอมพลเมือง ซึ่งเป็นอนาคตของชาติให้เป็นคนดีของสังคม แต่ปัจจุบันกลับมีครูบางคน พยายามประพฤติตนไม่เหมาะสมกับฐานะความเป็นครู มักประพฤติผิดวินัย และจรรยาบรรณครูอยู่เสมอ ดังปรากฏเป็นข่าวอยู่บ่อย ๆ ตามหน้าหนังสือพิมพ์

ด้วยเหตุนี้จึงทำให้นักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 ต้องการให้ครูมีคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ข้อนี้สูงเป็นอันดับที่ 1 ฉะนั้นในฐานะที่ครูเป็นแม่พิมพ์ของชาติ ครูจึงต้องเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์ต่อไป

ส่วนคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ด้านวิชาการที่นักเรียนให้ความสำคัญน้อย เป็นลำดับที่ 8 คงจะเป็นเพราะว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีและการสื่อสารเจริญก้าวหน้ามากความสำคัญต่อคุณลักษณะของครูในด้านนี้น้อยที่สุด

2. เมื่อพิจารณาผลการวิจัยคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ของนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับชั้นปีที่ 1-3 เป็นรายชื่อในแต่ละด้าน พบว่า

2.1. ด้านการสอน นักเรียน นักศึกษา ต้องการให้ครู จัดกิจกรรมประกอบการเรียนช่วยให้นักเรียน นักศึกษา มีความสุขในการเรียนเป็นอันดับที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้ คงเป็นเพราะว่า นักเรียน นักศึกษาชอบให้ครู จัดกิจกรรมประกอบการเรียนเพื่อที่จะได้มีความสุขและชอบที่จะเรียนในวิชานั้น

2.2. ด้านวิชาการ นักเรียน นักศึกษา ต้องการให้ครู พานักเรียน นักศึกษาเข้าห้องสมุดเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม เป็นอันดับที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้ คงเป็นเพราะว่า นักเรียน นักศึกษา ต้องการที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมที่นอกเหนือจากตำราเรียน จากห้องสมุดหรือศูนย์การเรียนรู้ทั่ว ๆ ไป

2.3. ด้านสุขภาพกายและจิตใจ นักเรียน นักศึกษาต้องการให้ครู เป็นคนใจเย็นไม่โกรธง่าย เป็นอันดับที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้ คงเป็นเพราะว่า งานของครูเป็นงานที่หนัก ดังนั้นครูจึงจะต้องเป็นคนที่ใจเย็นไม่โกรธง่าย เพราะถ้าครูเป็นคนที่ใจเย็นจะทำให้ครูมีสุขภาพแข็งแรงและมีสมาธิในการสอนทั้งวัน

2.4. ด้านมนุษยสัมพันธ์ นักเรียน นักศึกษา ต้องการให้ครู ใจดี เป็นอันดับที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้ คงเป็นเพราะว่า ครูเปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่สองของนักเรียน นักศึกษา ดังนั้นนักเรียน นักศึกษาจึงต้องการความรักความอบอุ่นจากคุณครู

2.5. ด้านคุณธรรมและความประพฤติ นักเรียน นักศึกษา ต้องการให้ครู ไม่ดื่มสุรา เป็นอันดับที่ 1ที่เป็นเช่นนี้คงเป็นเพราะว่า อาชีพครูจำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ไม่ประพฤติตัวในทางที่ผิดศีลธรรมต่อจรรยาบรรณครู

2.6. ด้านบุคลิกลักษณะ นักเรียน นักศึกษา ต้องการให้ครู เป็นคนสุภาพอ่อนโยน เป็นอันดับที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า เด็กวัยนี้ตามทฤษฎีพัฒนาการของทางเซวาร์ปัญญา เชื่อว่า เด็กวัยนี้ต้องการครูที่เป็นคนสุภาพอ่อนโยน แสดงกิจกรรมร่ายทาสภาพเรียบร้อยอยู่เสมอ ไม่ชอบการบังคับจิตใจ

2.7. ด้านการอบรมและการปกครอง นักเรียน นักศึกษา ต้องการให้ครู เป็นคนส่งเสริมยกย่องนักเรียนที่ทำได้ เป็นอันดับที่ 1 ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ครูส่วนใหญ่ยังยึดติดกับพฤติกรรมการสอนแบบเดิมคือแบบอัตโนมัติโดย โดยยึดตัวครูเป็นสำคัญ ไม่ยอมเปลี่ยนพฤติกรรมตามความต้องการของผู้เรียน ดังนั้นนักเรียน นักศึกษา ต้องการให้ครูเป็นผู้ส่งเสริมยกย่องในการทำความดีของนักเรียน นักศึกษา

2.8. ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย นักเรียน นักศึกษา ต้องการให้ครู เป็นผู้สนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน เป็นอันดับที่ 1 เพราะฉะนั้นนักเรียน นักศึกษา ต้องการให้ครูจัดกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตยภายในโรงเรียนให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และคุณค่าสูงขึ้นกว่าเดิม

บรรณานุกรม

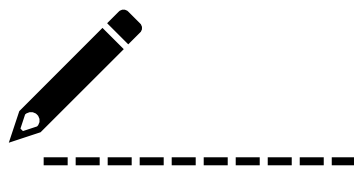
ธีรศักดิ์ อัครบวร. (2542). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ : ก. พลพิมพ์.

ประจักษ์ ประสารฉ่ำ. (2541). *คุณธรรมของครู : รากฐานอันมั่นคงของสังคม*. ข้าราชการครู.

ปรีดา บุญเพลิง. (2541). *เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู*. พิมพ์ครั้งที่ 4 . กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

พรพิมล และ อนันต์ชัย พงษ์สุวรรณ. (2534). **ลักษณะครุฑี 10** ประการ.มิตรครู.
ภาวิณี เจริญยิ่ง. (2542). **ครูของแผ่นดิน**. วิทยาลัย.หน้า 18

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง “ การศึกษาคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนของนักเรียน
นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ระดับชั้นปีที่ 1-3”

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ตามทัศนของนักเรียน นักศึกษา ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)ระดับชั้นปีที่ 1-3 รวม 8 ด้าน จำนวน 50 ข้อ

ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 2 ตอน โปรดตอบให้ครบทุกข้อ และตรงกับความต้องการที่แท้จริง
ของนักเรียน ข้อมูลที่ถูกต้องและตรงกับความจริงจะทำให้การวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อตัวนักเรียนและต่อ
การจัดการเรียนการสอนของครู

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย √ ลงใน ()หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน

1. ผู้ตอบเป็นนักเรียน นักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) ปีใด

() ปวช. 1

() ปวช. 2

() ปวช. 3

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการ ตามความคิดเห็นของนักเรียน

คำชี้แจง : ให้นักเรียนอ่านข้อความที่แสดงถึงคุณลักษณะของครูที่พึงประสงค์ (ครูที่นักเรียนต้องการ) แต่ละข้ออย่างละเอียด แล้วไตร่ตรองดูว่า นักเรียนต้องการครูที่มีคุณลักษณะอย่างไร ก็ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการของนักเรียนมากที่สุด โดยกำหนดคะแนนกับระดับความต้องการ ดังนี้

- 3 คะแนน หมายถึง ต้องการมาก
2 คะแนน หมายถึง ต้องการปานกลาง
1 คะแนน หมายถึง ต้องการน้อย

ลำดับ ที่	คุณลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการ	ระดับความต้องการ		
		มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1
	ด้านการสอน			
1	ครูสอนตรงเวลา			
2	ครูพูดออกเสียงคำควบกล้ำ และเสียง ร,ล ได้ชัดเจน			
3	ครูส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา แสดงความสามารถตามความถนัด			
4	ครูให้นักเรียน นักศึกษา จัดกิจกรรมประกอบการเรียนช่วยให้นักเรียน นักศึกษา มีความสุขในการเรียน			
5	ครูสอดแทรกข้อคิดคติธรรมเตือนสติให้นักเรียน			
6	ครูนำสื่อมาใช้ประกอบในการสอน			
7	ครูพานักเรียน นักศึกษาไปเรียนนอกห้องเรียนเพื่อให้เห็นของจริง			
	ด้านวิชาการ			
8	ครูมีความรู้รอบตัวหลายด้าน			
9	ครูมีความสามารถพิเศษ เช่น พูดภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ และเล่นดนตรีได้			

10	ครูพานักเรียน นักศึกษา เข้าห้องสมุดเพื่อหาความรู้เพิ่มเติม			
11	ครูสามารถนำวัสดุเหลือใช้มาประดิษฐ์เป็นสิ่งของให้นักเรียนใช้เรียน นักศึกษา			
12	ครูขยันทดสอบและวัดความรู้ของนักเรียน นักศึกษา			
	ด้านสุขภาพกายและจิต			
13	ครูมีสุขภาพแข็งแรง			
14	ครูมีอารมณ์ขันบางโอกาส			
15	ครูใจเย็นไม่โกรธง่าย			
16	ครูไม่ขี้บ่น			
17	ครูไม่ใช้อารมณ์ฉุนเฉียวกับนักเรียน นักศึกษา			
	ด้านมนุษยสัมพันธ์			
18	ครูใจดี			
19	ครูเป็นกันเองกับนักเรียน นักศึกษา ทุกคน			
20	ครูจำชื่อและเรียกชื่อนักเรียน นักศึกษา ได้ถูกต้อง			
21	ครูพูดจาสุภาพ			
ลำดับ ที่	คุณลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการ	ระดับความต้องการ		
		มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1
22	ครูไม่พูดเหยียดหยามนักเรียน นักศึกษา			
23	ครูไม่ข่มขู่นักเรียน นักศึกษา			
24	ครูปฏิบัติกับนักเรียน นักศึกษา ได้เหมาะสมกับเพศและวัย			
25	ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษาซักถามและแสดงความคิดเห็น			
	ด้านคุณธรรมและความประพฤติ			

26	ครูไม่ดื่มสุรา			
27	ครูไม่สูบบุหรี่			
28	ครูไม่เล่นการพนัน			
29	ครูซื่อสัตย์			
30	ครูรักและเมตตานักเรียนเหมือนลูกหลาน			
31	ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน นักศึกษา และสังคม			
	ด้านบุคลิกลักษณะ			
32	ครูแต่งกายเรียบร้อย			
33	ครูเป็นคนสุภาพอ่อนโยน			
34	ครูพูดเสียงดังฟังชัด ไม่พูดเร็วเกินไป			
35	ครูร้องไห้ระงับกระฉะ			
36	ครูคุยเก่งและคุยสนุก			
	ด้านการอบรมและการปกครอง			
37	ครูสนใจและเอาใจใส่ดูแลนักเรียน นักศึกษา			
38	ครูเป็นที่พึ่งและให้คำปรึกษานักเรียน นักศึกษา เมื่อมีปัญหา			
39	ครูคอยช่วยเหลือและติดตามผลการเรียนของนักเรียน นักศึกษา			
40	ครูส่งเสริมยกย่องนักเรียน นักศึกษา ที่ทำดี			
41	ครูให้ความยุติธรรมกับนักเรียน นักศึกษาทุกคน			
42	ครูไม่บังคับจิตใจนักเรียน นักศึกษา			
43	ครูไม่ลงโทษนักเรียน นักศึกษา ด้วยวิธีรุนแรง			
	ด้านการเป็นพลเมืองดีในสังคมประชาธิปไตย			
44	ครูมีระเบียบวินัยในตนเอง			

45	ครูมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่			
ลำดับ ที่	คุณลักษณะของครูที่นักเรียนต้องการ	ระดับความต้องการ		
		มาก 3	ปานกลาง 2	น้อย 1
46	ครูมุ่งมั่นและตั้งใจทำงานในหน้าที่ให้เกิดผลดี			
47	ครูมีเหตุผลและยอมรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา			
48	ครูสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข			
49	ครูสนับสนุนและให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการประชาธิปไตยในโรงเรียน			
50	ครูคอยดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวม			